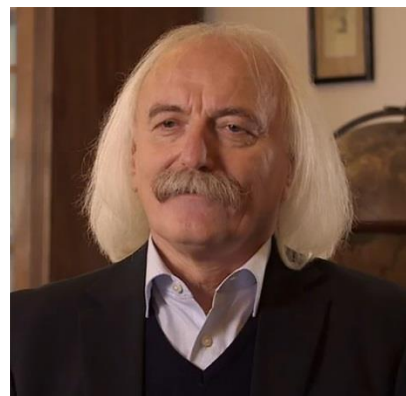

DR. FORDOR PÁL

történész

**az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
főigazgatója,
Történettudományi Intézetének
tudományos tanácsadója**

Aszófő, 1955. február 3. -

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 2016-ban vette át.

Gyermekkorát Aszófőn töltötte, ebben a Balaton-parti faluban még módja volt megismerni a régi paraszti világot, létformájával, spirituális alapjaival, a nagyvilághoz és a természethez való sajátos viszonyával. Bevallása szerint „innen hoztam a munkához való viszonyom, a sokszor nyomasztó felelősségérzetet, a közösség és a közügyek iránti érdeklődés t”.

Középiskolás korában fordult érdeklődése a történelem felé, már ekkor megszületett az elhatározás, hogy történész lesz.

1979-ban végzett az ELTE Bölcsészettudományi Kar történelem-török szakon.

1979 óta jelennek meg a turkológia és a történettudomány más rangos hazai és nemzetközi folyóirataiban és gyűjteményes kötetekben tanulmányai, amelyek száma meghaladja a háromszázat, nyolc önálló könyve is megjelent. Publikációi a nemzetközi turkológiai, török filológiai és oszmanisztikai kutatások megkerülhetetlen forrásai.

1988-ban védte egyetemi doktori értekezését *Államelmélet és a terjeszkedés ideológiái az Oszmán Birodalomban* címmel.

1993-ban szerezte meg a történettudomány kandidátusa fokozatot *Magyarország és a török hódítás* témában (ugyanezzel a címmel 1991-ben az Argumentum kiadó adta ki monográfiáját).

2007-től az MTA doktora; *Vállalkozásra kényszerítve. Az oszmán pénzügyigazgatás és hatalmi elit változásai a 16–17. század fordulóján* című disszertációja az MTA Történettudományi Intézet kiadásában jelent meg.

A magyarországi török hódítással foglalkozó angol nyelvű könyvét (*The Unbearable Weight of Empire: The Ottomans in Central Europe – A Failed Attempt at Universal Monarchy (1390–1566)*, Bp., 2015, 2016) törökre és lengyelre is lefordították. A klasszikus oszmán államrendszer felbomlásáról szóló angol nyelvű monográfiája (*The Business of State: Ottoman Finance Administration and Ruling Elites in Transition*) 2018-ban Berlinben jelent meg.

Számos folyóirat, könyvsorozat szerkesztőbizottságának és tudományos testületnek a tagja.

2013-ban a Musztafa Kemál Atatürk által az 1930-as években alapított Török Történelmi Társaság tiszteletbeli tagjává, az európai tudományos kutatások eredményeinek

népszerűsítésére, az interdiszciplináris és nemzetközi kutatási együttműködések támogatására 1988-ban alakult Academia Europaea tagjává választotta, s meghívást kapott a The Cambridge History of Turkey szerzőgárdájába is.

2012-től az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont főigazgatója, s ő igazgatta az MTA BTK Történettudományi Intézetét is. Utóbbi tisztségétől 2018 végén megvált, azóta tudományos tanácsadóként működik ugyanitt.

2015 óta – Papp Norberttel együtt – vezeti az utóbbi évek magyarországi török kori kutatásainak igen nagy hazai és nemzetközi érdeklődést kiváltó projektjét, melynek során megtalálták I. Szulejmán (1494–1566) oszmán szultán sírkápolnájának maradványait, a mellette álló dzsámit és a derviskolostor egy részét is a Szigetvár környéki turbék-zsibóti szőlőhegyen. 2018-ban a média az „az év régészeti áttörésének” nevezte a mohácsi csata centrumának azonosítását.

Szűkebb tudományos szakterülete, a turkológia mellett Fodor Pál nagy szerepet vállal abban is, hogy a hazai történettudomány 2. világháború utáni hamis sztereotípiáira, elhallgatásaira, történelmi fordításaira fény derüljön, s hogy a bölcsészek újabb nemzedékei, köztük egyetemi tanítványai és a doktorandusz hallgatók a nemzeti történelmi tényeket és értékeket a honfoglalás korától a legújabb korig már ebben a friss szellemben, politikai kényszerek nélkül kutathassák.

1979-ben költözött családjával Szentendrére, a kezdetektől számos szentendrei program szervezője, előadója, moderátora, akinek megnyilvánulásai – még nemzeti ünnepeinken elmondott „hivatalos” ünnepi beszédei is – különleges szellemi élményt nyújtanak.

Díjak, kitüntetések:

Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány Deák Ferenc kutatói díja (2001)

Az MTA elnökségének Akadémiai Díja (2004)

Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (2011)

Magyar Érdemrend Középkeresztje (2016)

Szentendre város díszpolgára (2016)

Széchenyi-díj (2019)

Forrás:

MTA BTK Történettudományi Intézet honlapja
Szentendre és Vidéke 2016. augusztus 29.